

Международен кооперативен алианс

Global Office: 150 Route de Ferney - C.P. 2100 - 1211 Geneva 2 - Switzerland - Tel: +41 (22) 929 88 38 - Fax: +41 (22) 798 41 22
ica@ica.coop - www.ica.coop - www.2012.coop

Препоръка 193 на МОТ – Насърчаване на кооперациите, септември 2012

Преамбюл

Генералната конференция на Международната организация на труда,
Която бе свикана в Женева от Ръководния орган на Международния офис
на труда, се срещна на своята 90-те сесия на 3 юни 2002 г. и

Като признава значението на кооперациите за създаването на работни
места, мобилизиране на ресурсите, генериране на инвестиции и техния
принос към икономиката, и

Като признава, че кооперациите в различните им форми насърчават
максимално пълно участие в икономическото и социалното развитие на
всички хора, и

Като признава, че глобализацията създава нови и различни затруднения,
проблеми, предизвикателства и възможности за кооперациите и че са
необходими по-силни форми на човешка солидарност на национално и
международно ниво, за да се улесни по-справедливо разпределение на
благата на глобализацията, и

Като отбелязва, че Декларацията на МОТ за основните принципи и права
на работното място, приета от Международната конференция на труда на
нейната 86-та сесия (1998 г.), и

Като отбелязва, че правата и принципите, въплътени в международните
конвенции и препоръки, особено: Конвенцията за принудителния труд от
1930 г.; Конвенцията за свободата на сдружаване и защита на правото за
организиране от 1948 г.; Конвенцията за правото за организиране и
колективно договаряне от 1949 г.; Конвенцията за еднаквото
възнаграждение от 1951 г.; Конвенцията за социалното осигуряване
(минимални стандарти) от 1952 г.; Конвенцията за премахване на
принудителния труд от 1957 г.; Конвенцията против дискриминацията (за
заетостта и професията) от 1958 г.; Конвенцията за политиката за заетостта
от 1964 г.; Конвенцията за минималната възраст от 1973 г;

Конвенцията за минималната възраст от 1973 г; Конвенцията и Препоръката за организациите на селските работници от 1975 г; Конвенцията и Препоръката за развитие на човешките ресурси от 1975 г; Препоръката за политиката за заетостта (допълнителни разпоредби) от 1984 г; Препоръката за създаване на работни места в малките и средни предприятия от 1998 г; Конвенцията за най-лошите форми на детския труд, и

Като напомни за принципа, въплътен в Декларацията от Филадельфия, че "трудът не е стока", и

Като напомни, че реализацията на достоен труд за работниците от цял свят е първична цел на Международната организация на труда, и

Като реши да приеме някои предложения, засягащи насърчаването на кооперациите, което е пункт четвърти от дневния ред на сесията, и

Като реши, че тези предложения трябва да приемат формата на Препоръка;

приема днес, на 20 юни 2002 г. следната Препоръка, която може да бъде цитирана като Препоръка за насърчаване на кооперациите от 2002 г.

I. ОБСЕГ, ДЕФИНИЦИЯ И ЦЕЛИ

Признава се, че кооперациите работят във всички сектори на икономиката. Тази Препоръка са отнася за всички видове и форми на кооперациите.

2. За целите на тази Препоръка терминът "кооперация" означава автономно сдружение на лица, обединили се доброволно за посрещане на своите общи икономически, социални и културни нужди и желания чрез съвместно притежавано и демократично управлявано предприятие.

3. Насърчаването и засилването на идентичността на кооперациите трябва да се окуражава на базата на:

(а) кооперативните ценности самопомощ, самостоятелна отговорност, демократичност, равенство, справедливост и солидарност; както и етическите стойности честност, откритост, социална отговорност и грижа за другите; и

(б) кооперативните принципи, така както са развити от международното кооперативно движение и както са посочени в Анекса към тази Препоръка. Тези принципи са: доброволно и отворено членство; демократично управление на членовете; икономическо участие на членовете; автономия и

независимост; образование, обучение и информация; коопериране между кооперациите; и загриженост за общността.

4. Трябва да се приемат мерки за насърчаване потенциала на кооперациите във всички страни, независимо от тяхното ниво на развитие, така че да се помогне на тях и на техните членове да:

(а) създадат и развият генериращи приходи дейности и устойчива достойна заетост;

(б) развиват възможностите на човешките ресурси и познанията за ценностите, предимствата и ползите на кооперативното движение чрез обучение и подготовка;

(в) развиват своя бизнес потенциал, включително предприемаческите и управленските възможности;

(г) засилят своята конкурентноспособност, както и да получат достъп до пазарите и до финансите на институциите;

(д) увеличат спестяванията и инвестициите;

(е) подобрят социалното и икономическо благополучие, отчитайки необходимостта от елиминиране на всички форми на дискриминация;

(ж) допринесат за едно устойчиво човешко развитие; и

(з) създадат и разширят един жизнен и динамичен сектор на икономиката, включващ кооперациите, който да отговаря на социалните и икономически нужди на общността.

5. Трябва да се насърчи приемането на специални мерки, които да позволят на кооперациите -а като предприятия и организации, инспирирани от солидарността, да отговорят на нуждите на своите членове и на нуждите на обществото, включително и на групите в неизгодно положение, така че да се постигне тяхното социално включване.

II. РАМКИТЕ НА ПОЛИТИКАТА И РОЛЯТА НА ПРАВИТЕЛСТВАТА

6. Едно балансирано общество се нуждае от съществуването на силен обществен и частен сектор, както и от силен кооперативен, взаимоспомагателен и от другия социален и неправителствен сектор. В този контекст правителствата трябва да осигурят подкрепяща политика и законова рамка, която да съответства на характера и функцията на кооперациите и да се ръководи от кооперативните ценности и принципи, изложени в параграф 3, които:

(а) да създадат институционална рамка, която да позволи на кооперациите да се регистрират колкото може по-бързо, лесно, евтино и ефективно;

(б) да насърчават политики, целящи да позволят в кооперациите да се създадат подходящи резерви, като поне част от тях могат да са неделими, както и фондове за солидарност;

(в) да предвидят приемането на мерки за надзор над кооперациите при условия, съобразени с техния характер и функции, които уважават тяхната автономност и са в съответствие с националните закони и практика и които да не са по-малко благоприятни от онези, които се прилагат за другите форми на предприятия и социални организации;

(г) да насърчат развитието на кооперациите като автономни и самоуправляващи се предприятия и по-специално в областите, в които кооперациите трябва да играят важна роля или да предоставят услуги, които не се предоставят по друг начин.

7. (1) Насърчаването на кооперациите, ръководени от ценностите и принципите, изложени в параграф 3, трябва да се счита като един от пилоните на националното и международното икономическо и социално развитие.

(2) Кооперациите трябва да бъдат третирани в съответствие с националните закони и практика и които да не са по-малко благоприятни от онези, съгласувани за другите форми на предприятия и социални организации. Правителствата трябва при необходимост да въведат подкрепящи мерки за дейностите на кооперациите, които отговарят на специфични резултати на социалната и държавната политика, като например насърчаване на заетостта или развитие на дейности в полза на групи или региони в неизгодно положение. Такива мерки биха могли да включват, редом с други и доколкото е възможно, данъчни облекчения, заеми, дарения, достъп до програми за обществени дейности, както и специални разпоредби за снабдяване.

(3) Специално внимание трябва да се обърне на увеличението на участието на жените в кооперативното движение на всички нива и по-специално на управленско и ръководно ниво.

8. (1) Националните политики трябва най-вече:

(а) да насърчават основните трудови стандарти на МОТ и Декларацията на МОТ за основните принципи и права на работното място за всички работещи в кооперациите, без каквото и да е разграничение;

(б) да гарантират това, че кооперациите не са формирани и не се използват в несъответствие с трудовите закони, както и не се използват за създаване на маскирани отношения на заетост и ще се борят с това псевдо- кооперациите да нарушават правата на работещите, гарантирайки това, че трудовото законодателство ще се прилага във всички предприятия;

(в) да насърчават равенството на половете в кооперациите и в тяхната работа;

(г) да насърчават мерките, които да гарантират следване на най-добрите трудови практики в кооперациите, включително достъпа до релевантна информация;

(д) да развиват техническите и професионалните умения, предприемаческите и управленските способности, познанията за бизнес потенциала, както и общите умения за икономическа и социална политика у членовете, работниците и ръководители и да подобрят техния достъп до информация и комуникационни технологии;

(е) да насърчават обучението и подготовката за кооперативните принципи и практики на всички подходящи нива на националните системи за обучение и подготовка, както и за по-широката общност;

(ж) да насърчават приемането на мерки, които да осигурят безопасност и здравеопазване на работното място;

(з) да осигурят обучение и други форми на помощ с цел подобряване нивото на производителността и конкурентноспособността на кооперациите и качеството на произвежданите от тях стоки и услуги;

(и) да улеснят достъпа на кооперациите до кредити;

(к) да улеснят достъпа на кооперациите до пазари;

(л) да насърчават разпространението на информация за кооперациите; и

(м) да се постараят да подобрят националната статистика относно кооперациите с оглед формулиране и изпълнение на развойните политики.

(2) Тези политики трябва:

(а) да децентрализират до регионално и местно ниво, при целесъобразност, формулирането и изпълнението на политиките и наредбите, засягащи кооперациите;

(б) да дефинират правните задължения на кооперациите в такива области като регистрация, финансови и социални ревизии, както и получаването на лицензи; и

(в) да насърчават най-добрите практики на корпоративно ръководство в кооперациите.

9. Правителствата трябва да насърчават важната роля на кооперациите за трансформиране на нещата, които са често пъти маргинални дейности за оцеляване (наричани понякога "неформална икономика" в правно защитен труд, напълно интегриран в основния икономически живот.

III. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ДЪРЖАВНИТЕ ПОЛИТИКИ ЗА НАСЪРЧАВАНЕ НА КООПЕРАЦИИТЕ

10. (1) Държавите-членки трябва да приемат специфично законодателство и наредби за кооперациите, които да се ръководят от кооперативните ценности и принципи, изложени в параграф 3 и ако е необходимо, да ревизират съответните законодателство и наредби.

(2) Правителствата трябва да се консултират с кооперативните организации, както и със съответните организации на работодателите и на работниците при формулиране и ревизиране на законодателството, политиките и наредбите, приложими за кооперациите.

11. (1) Правителствата трябва да улесняват достъпа на кооперациите до подкрепящи услуги, за да засилят тях, жизнеността на техния бизнес и тяхната способност за създават заетост и доходи.

(2) Тези услуги трябва да включват, доколкото е възможно:

- (а) програми за развитие на човешките ресурси;
- (б) консултантски услуги за изследвания и управление;
- (в) достъп до финанси и инвестиции;
- (г) счетоводни и ревизорски услуги;
- (д) информационни услуги за управлението;
- (е) консултанционни услуги за технологии и новаторства;
- (ж) правни и данъчни услуги;
- (з) подкрепящи услуги за маркетинга; и
- (и) други подкрепящи услуги, при необходимост.

(3) Правителствата трябва да улесняват създаването на тези подкрепящи услуги. Кооперациите и техните организации трябва да бъдат насърчавани да участват в организацията и управлението на тези услуги и, където това е необходимо и осъществимо, да ги финансират.

(4) Правителствата трябва да признаят ролята на кооперациите и техните организации, като разработят подходящи инструменти, насочени към създаване и засилване на кооперациите на национално и локално ниво.

12. Правителствата трябва, където е необходимо, да приемат мерки, които да улеснят достъпа на кооперациите до финанси и кредити за инвестиции. Тези мерки трябва най-вече:

- (а) да позволят предлагането на заеми и други финансови възможности;
- (б) да опростят административните процедури, да намерят средство против всяко неадекватно ниво на кооперативните активи и да намалят разходите за операциите по заемите;
- (в) да улеснят една автономна система за финансиране на кооперациите, включително спестовно-кредитните, банковите и на кооперациите; и
- (г) да включат специални разпоредби за групите в неизгодно положение.

13. За насърчаване на кооперативното движение правителствата трябва да стимулират условия, благоприятстващи развитието на техническите, търговските и финансовите връзки между всички форми на кооперации, така че да се улесни обмяната на опит и разделянето на рисковете и ползите.

IV. РОЛЯТА НА ОРГАНИЗАЦИОНЕТЕ НА РАБОТОДАТЕЛИТЕ И НА РАБОТНИЦИТЕ И НА КООПЕРАТИВНИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ И ОТНОШЕНИЯТА МЕЖДУ ТЯХ

14. Организациите на работодателите и на работниците, признаващи значението на кооперациите за постигане целите на устойчиво развитие, трябва заедно с кооперативните организации да потърсят пътища и средства за насърчаване на кооперациите.

15. Организациите на работодателите трябва да помислят - там, където е целесъобразно, за разширение на членството си с кооперации, които искат да се присъединят към тях и да им предоставят подходящи подкрепящи услуги при същите срокове и условия, които прилагат за другите си членове.

16. Организациите на работниците трябва да бъдат насърчавани:

- (а) да консултират и помагат на работниците в кооперациите да влизат в организации на работниците;

-
- (б) да помагат на своите членове да създават кооперации, включително с цел улесняване на достъпа до основни стоки и услуги;
 - (в) да участват в комитети и работни групи на локално, национално и международно ниво, които смятат че икономическите и социалните проблеми имат влияние върху кооперациите;
 - (г) да помогнат и участват в създаването на нови кооперации с оглед създаване или поддържане на заетост, включително при предложено затваряне на предприятия;
 - (д) да помогнат и участват в програми за кооперациите, насочени към подобряване на тяхната производителност;
 - (е) да насърчават упражняване на правата на работниците-членове на кооперации; и
 - (ж) да предприемат всякакви други дейности за насърчаване на кооперациите, включително обучение и подготовка.

17. Кооперациите и представящите ги организации трябва да бъдат насърчавани да:

- (а) създават активно взаимоотношение с организациите на работодателите и на работниците и със съответните правителствени и неправителствени агенции, с оглед създаване на благоприятен климат за развитието на кооперациите;
- (б) да управляват свои собствени подкрепящи услуги и участват в тяхното финансиране;
- (г) да предоставят търговски и финансови услуги на филиалните им кооперации;
- (д) да инвестират във и насърчават развитието на човешките ресурси - техните членове, работници и ръководители;
- (е) да насърчават развитието на и включването във националните и международните кооперативни организации;
- (ж) да представляват националното кооперативно движение на международно ниво; и
- (з) да предприемат всякакви други дейности за насърчаване на кооперациите.

V. МЕЖДУНАРОДНО КООПЕРИРАНЕ

18. Международното коопериране трябва да бъде улеснено посредством:

(а) обмен на информация за политиките и програмите, оказали се ефективни за създаването на заетост и генерирането на приходи за членовете на кооперациите;

(б) окуражаване и насърчаване на връзките между националните и международните органи и институции, участващи в развитието на кооперациите, което да позволи:

(1) обмен на кадри и идеи, на материали за обучение и подготовка, методики и справки;

(2) съставяне и използване на изследователски материал и други данни за кооперациите и тяхното развитие;

(3) създаване на съюзи и международни партньорства между кооперациите;

(4) насърчаване и защита на кооперативните ценности и принципи; и

(5) създаване на търговски връзки между кооперациите;

(в) достъп на кооперациите до национални и международни данни, като например пазарна информация законодателство, методи и техники на подготовка, технологични и производствени стандарти; и

(г) разработване, където това се гарантира и е възможно, и в консултация с кооперациите, със съответните организации на работодателите и на работниците, на общи регионални и международни насоки и законодателство за подкрепа на кооперациите.

VI. ЗАКЛЮЧИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

19. Настоящата Препоръка променя и заменя Препоръката за кооперациите (за развиващите се страни) от 1966 г.

АНЕКС

ИЗВЛЕЧЕНИЕ ОТ ДЕКЛАРАЦИЯТА ЗА КООПЕРАТИВНА ИДЕНТИЧНОСТ, ПРИЕТА ПРЕЗ 1995 Г. ОТ ГЕНЕРАЛНАТА АСАМБЛЕЯ НА МКА

Кооперативните принципи са насоките, с които кооперациите внедряват на практика своите ценности.

Доброволно и отворено членство

Кооперациите са доброволни организации, отворени за всички хора, които могат да използват техните услуги и желаят да приемат отговорностите на членството - без полово, социална, расова, политическа или религиозна дискриминация.

Демократично управление на членовете

Кооперациите са демократични организации, управлявани от своите членове, които активно участват в съставянето на техните политики и вземането на решения. Мъже и жени, служещи като избрани представители, се отчитат пред членовете. В първичните кооперации членовете имат еднакви права на гласуване (един член, един глас), а кооперациите на другите нива са също организирани по демократичен начин.

Икономическо участие на членовете

Членовете внасят равноправно и управляват демократично капитала на своята кооперация. Поне част от този капитал е обща собственост на кооперацията.

Членовете получават обикновено ограничена компенсация, ако има такава, за капитала, внесен като условие за членство. Членовете разпределят излишъците за някоя от или за всички цели, както следва: развитие на тяхната кооперация, евентуално със заделяне на резерви, като поне част от тях трябва да е неделима; облагодетелстване на членовете пропорционално на техните сделки с кооперацията; и подкрепа на други дейности, одобрени от членовете.

Автономия и независимост

Кооперациите са автономни организации за самопомощ, управлявани от своите членове. Ако влязат в споразумения с други организации, включително с правителства или съберат капитал от външни източници, те правят това при условия, които гарантират демократичното управление от техните членове и поддържат своята кооперативна автономия.

Обучение, подготовка и информация

Кооперациите осигуряват обучение и подготовка за своите членове, избрани

представители, ръководители и служители, така че те да могат да допринесат ефективно за развитието на своите кооперации. Те информират широката общественост - по-специално младите хора и водещите лица за оформяне на мнение - относно характера и ползите от кооперирането.

Коопериране между кооперациите

Кооперациите служат на своите членове максимално ефективно и правят кооперативното движение по-силно, работейки заедно посредством местни, национални, регионални и международни структури.

Загриженост за общността

Кооперациите работят за устойчивото развитие на своите общности посредством политики, одобрени от техните членове.